

[Boligministeren.]

medlem hr. Finn Poulsen gentagne gange har henvist til, burde man også gøre det helt klart, hvilket udgangspunkt man har haft. Af mange forskellige årsager har vi et meget højt lejeniveau i dagens nybyggeri, det gælder det støttede, omkostningsbestemte nybyggeri, som det gælder det private nybyggeri. Over for dette står, det må erkendes, et lavt lejeniveau i den ældre boligmasse, for så vidt man her tænker på det udlejningsbyggeri, der siden 1939 har opnået det, jeg vil kalde den legale lejeforhøjelse. Hvis man uden videre frigav huslejen i det gamle udlejningsbyggeri, ville det — og det tror jeg alle er enige i — i dag betyde, at lejerne måtte være indstillet på at betale en ganske klækkelig lejeforhøjelse, også ud over hvad der vil være rimeligt i forhold til det lejedes brugsværdi. Man kan sige, at det er et postulat, men vi må ikke glemme, at dette er lejerens alternativ; det vil det være, fordi han er henvist til enten at betale den krævede leje, hvor han bor, eller flytte hen i et nybyggeri, hvor lejen måske vil andrage omkring 40 pct. af den disponible indkomst.

Men se, ærede medlem, situationen i Belgien har været en helt anden end den, vi har oplevet herhjemme. Jeg kan bedst illustrere det ved at citere et afsnit af en artikel i Grundejer-Bladet, nr. 10 af 20. maj 1961, hvor det på side 168 anføres, at liberaliseringen i Belgien foregik så at sige upåagtet, idet man føjer til, at ophævelsen var forberedt gennem flere bestemmelser, uden hvilke den ikke ville have været acceptabel. Med formandens tilladelse vil jeg gerne citere, hvad man herefter siger:

„Først og fremmest havde regeringen ført en intensiv byggepolitik siden 1949. Staten havde i denne forbindelse påtaget sig meget tunge finansielle byrder, men nåede også det stillede mål. Det første, regeringen foretog sig i så henseende, var at indføre et system af tilskud til nybygninger i henhold til regler, som kun udelukkede folk med store indtægter og folk, som allerede havde eget hus; i løbet af 10 år blev der givet 150 000 tilskud. Størrelsen af disse tilskud svarede til 3 000 schweiziske francs, d. v. s. ca. 10 pct. af byggeprisen.

Det næste skridt bestod i en lánepolitik, hvortil den nødvendige kapital for størstedelen kom fra sparekasserne. Inden for denne ramme afkrævedes de kooperative foretagender kun en rente på 1,25 pct., idet staten betalte differencen mellem denne rente og den rente, som staten måtte betale for de beløb, den lånte; denne rente var for øvrigt meget høj. Det skal imidlertid nævnes, at den leje, som de under det nationale boligselskab hørende kooperative foretagender forlangte, repræsenterede 3,25 pct. af fremstillingsprisen.

Denne politik resulterede i, at der i Belgien i løbet af 10 år opførtes henved 300 000 bygninger, hvilket sandsynligvis svarede til ca. 400 000 boliger. Halvdelen af nybygningerne skyldtes statens intervention, medens den anden halvdel var resultatet af privat initiativ.“

Jeg synes, man skal have denne baggrund med, når man søger at give indtryk af, at det belgiske boligproblem har løst sig helt af sig selv. Forholdet har, som det fremgik af citatet, været, at man først tilvejebragte en subsidieordning, der gav boligtagerne mulighed for i nybyggeri at bo for en leje, der blev fastsat til 3¼ pct. af fremstillingsprisen for dette byggeri. Se, det giver en ganske anden udgangsposition for en afvikling af lejerestriktionerne, tilmed når man opnår en så høj boligproduktion på de vilkår, jeg her har nævnt. Det viser, at man er gået den vej, at man har nedbragt — eller i nok så høj grad udlicnet nedefter, om man vil — udlejningspriserne i nybyggeriet. Under tilsvarende forhold herhjemme ville vi have kunnet nå meget langt. Selv under de mest gunstige forhold, vi har haft for det støttede byggeri, har boligafgiften været mere end det dobbelte af den, man kender i Belgien, for så vidt lejeansættelsen sættes i forhold til boligens fremstillingspris. Over for dette står altså et land, som man fremhæver som eksempel til efterfølgelse — hvad jeg synes der er al mulig grund til — et land, der har præsteret en virkelig indsats for nybyggeriet, et land, hvor man har ydet lån helt op til 100 pct. af anskaffelsessummen med en underrente, der har givet boligtagerne mulighed for at bo for en leje, der som nævnt